

Večernik

Leto III. (X.), štev. 77

Maribor, petek 5. aprila 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Obnovitev pogajani z Italijo

ŽELJA NAŠE IN ITALIJANSKE VLADE, DA SE OBNOVI PRIJATELJSKA
POGODBA MED OBEMA DRŽAVAMA

BEOGRAD, 5. aprila. Včeraj popoldne je posetil zastopnika zunanega ministra dr. Kumanudija italijanskega poslanika na našem dvoru, dr. Galli in imel z njim nad dve uri trajajočo konferenco, ki je vzbudila v vseh diplomatičnih krogih veliko pozornost.

Vaš dopisnik se je na pristojnem mestu informiral o namenu te konference in je dobil sledeče informacije:

Kakor znano, je še vedno odprto vprašanje prijateljske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo. Prijateljski pakt, ki je bil sklenjen l. 1922., je potekel dne 27. junija 1928. in je bil samo provizorično podaljšan za šest mesecev. Med tem časom so nastopili dogodki, ki so onemogočili nadaljevanje pogajanj za podaljšanje prijateljske pogodbe med obema državama, tako da je pogodba končno definitivno ugasnila.

Sedanja vlada pa je posvetila svojo pozornost ureditvi zunanje-političnih vprašanj. Tako so bili v zad-

njem času urejeni odnosi med Jugoslavijo in Grško in je prijateljska pogodba med obema državama že podpisana. V teku so tudi pogajanja za ureditev odnosov z Bolgarsko in na vrsti je tudi vprašanje obnovitve prijateljske pogodbe z Italijo.

Odnosi med Jugoslavijo in Italijo so ostali tudi po ugasnitvi prijateljske pogodbe sicer nespremenjeni, vendar pa je želja obeh vlad, da se obnovi prijateljska pogodba. Razgovor, ki se je vršil včeraj med zastopnikom zunanega ministra dr. Kumanudijem in italijanskim poslanikom Gallijem, pa je imel samo značaj pripravljalnih razgovorov, katerim bodo šele po principalnem dogovoru sledila pogajanja za definitivno sklenitev prijateljske pogodbe med obema državama.

Ureditvi odnosov med Jugoslavijo in Italijo posvečajo veliko pozornost tudi zapadne velesile in so s tem v zvezi tudi poseti francoskega in angleškega poslanika pri dr. Kumanudiju.

položaj še slabši. Reke so prestopile bregove in promet je povsod ustavljen. Pri Tagamru so tri kozaške vasi popolnoma pod vodo. V čilinskem okraju so valovi podrli vse nasipe. Več mest je v veliki nevarnosti in beži prebivalstvo panično na vse strani. Bati se je, da je število mrtvih žrtev zelo veliko.

Francoski prekomorski polet

PARIZ, 5. aprila. Francosko zrakoplovno ministrstvo je pred nekaj tedni prepovedalo vse nove prekomorske polete iz francoskih državnih letališč. Letalca Asolont in Lefevre hočeta zato sedaj svoje privatno letalo prepeleti v Newyork in od tamkaj brez pristanka poleteti v Pariz.

Krvav zločin pri Ptuj

se je pripetil predvčerajšnjim na cesti pri Budini. Ko se je vračala s sodišča proti domu ločeno živeča soproga zidarskega pomočnika Franceta Pukšića, je srečala svojega moža, s katerim se je kakor že neštetokrat tudi tu na cesti sprla. Na ptujskem okrajnem sodišču imata namreč zakonca pravdo na ločitev zakona, ki še ni zaključena in jo ho- di žena vedno urgrat. Po kratkem besednem boju med zakoncema je potegnil Pukšić iz žepa velik kuhinjski nož in zabodel lastno ženo v hrbet. Zločinec jo je popihal, poškodovanka pa je pol ure za tem umrla in so prepeljali njeno truplo po komisijskem pregledu v rogozniško mrtvašnico. Že tekom prihodnje noči pa je bil prijet Fran Pukšić ter oddan v sodne zapore.

Na policiji se dobilo

naslednji predmeti, ki so bili najdeni pretekli mesec: 80 dinarjev, železna pasja veriga, ročna otročja torbica, mala denarnica z 11 Din, pasji bič, moški rujav ovratni šal, bela šekasta kura, par volnenih zapestnic, dvokolesna sesalka, zlati uhan, črna denarnica s 50 Din, črna denarnica z 9 Din, beli moški žepni nož, črna ročna torbica s 5 Din, ročna torbica, ročno delo, srebrni obroč z obeskom, zlati naočniki, zlata zapestna veržica, moška kratka rujava suknja, šoferska rujava usnjata čepica in rujava aktovka.

Dirka konja brez voznika

Sinoči okoli osmih sta jo mahala iz mesta po Tržaški cesti čevljarski pomočnik Jože in krojaški pomočnik Berte. Naenkrat jima pridirja nasproti brez voznika enovprežen isker belec, ki bi 'il utegnil bliže mesta povzročiti precejšnjo škodo. Pomočnika pa sta se žrtvovala za neznanega gospodarja in ustavila podivjanega konja. Ker sta mislila, da je voznik kje blizu, sta čakala pol ure na cesti pri konju, a zaman. Zato sta odvedla konja z vozom k policijski stražnici na Frankopanovo ulico, kjer so odredili službujoči organi oddajo ubeglega konja v hlev g. Robiča. Ker pa tudi kasneje ni bilo nikogar na policijo vprašati po najdeni živali, so mislili že, da se je morda pripetila kaka nesreča, čije žrtev bi bil voznik. Vendar ni mogla policija ničesar takega ugotoviti. Davi ob osmih pa se je javil na stražnici lastnik belca g. Rudolf Lesjak iz Slivnice ter pojasnil, da mu je ušel konj izpred gostilne Škof na Tržaški cesti, ko se je on za trenutek odstranil.

Vsak dan drugi.

On: »Zakaj vendar me vedno kličeš z Milana, če veš, da sem Branko?«
Ona: »Seveda, Branko si, vem! Toda ampak... mislila sem, da je danes sre- da, pa je le četrtek!«

Nov naziv naše države

ZAKONSKI NAČRT ZA NOVI NAZIV NAŠE DRŽAVE JE BAJE ŽE PRI-
PRAVLJEN. — JUGOSLAVIJA, KRALJEVINA SRBOV, HRVATOV IN SLO-
VENCEV.

BEOGRAD, 5. aprila. Današnji listi posvečajo posebno pozornost sinočnjemu govoru ministrskega predsednika generala Živkovića na banketu, ki je bil prirejen na čast odstopivšima ministroma dr. Alajupoviću in dr. Krulju. General Živković je namreč zaključil svoj govor z besedami: *Živela jugoslovenska kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev!* Vsi beograjski listi vidijo v tem

dokaz, da se v zvezi z ostalimi reformami v naši državi pripravlja tudi unifikacija naziva države, ki bo že na zunaj obeležil državno in narodno edinstvo. Naziv Jugoslavija se je že udomačil tudi v inozemstvu.

Kakor se zatrjuje, je že pripravljen zakonski načrt, s katerim bo dobila naša država nov naziv: Jugoslavija, kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Trockij hoče v Nemčijo

BERLIN, 5. aprila. Trockij je po svojem pravnem zastopniku ponovno vložil pri pruski deželni in nemški državni vladi prošnjo za dovoljenje bivanja v Nemčiji. V prošnji navaja, da hoče svoje bivanje v Nemčiji uporabiti le za svoje zdravljenje in opustiti vsako politično udejstvovanje. Čim bi popolnoma okreval, bi takoj zopet odpotoval iz Nemčije. V krogih nemške vlade obstoja razpoloženje, da se Trockemu dovoli bivanje v Nemčiji, vendar samo pod gotovimi pogoji.

so pričeli izseljenci obračati hrbet svoji stari domovini.

Zdi se, da so merodajni činitelji pričeli uvidevati potrebo, da se ukrenejo koraki, ki naj na eni strani zopet priklenijo naše izseljence tesneje na domovino, na drugi strani pa pri njih zopet zbude zaupanje v naše razmere in zlasti denarne zavode. Prvi korak je storila Poštna hranilnica, ki je zvišala obrestno mero za izseljeniške vloge od 4 na 6%. Treba je iti še dalje: zakonitim potom treba zaščititi izseljeniške naložbe in preprečiti špekulacijo z njimi, uvesti boljšo kontrolo nad zavodi, ki sprejemajo izseljeniški denar, uvesti stroge kazni za nedopustne manipulacije z njim itd. Tako bodo narodu in državi rešene milijarde.

Uremenska katastrofa u Kavkazu

MOSKVA, 5. aprila. V severnem Kavkazu divjajo velikanski viharji in snežni zameti, ki so napravili zlasti na petrolejskih poljih silna opustošenja. V Čečencih je vihar podrli osem petrolejskih stolpov in razkril številne hiše. Vihar je odnašal strehe kakor kose papirja po več kilometrov daleč. Pojavili so se tudi številni požari, ki so vpeleli več vasi. V Groznejem je bilo osem oseb težko ranjenih. V gorovju, kjer je ciklon najhujši, pa je

Druga enako važna akcija pa mora iti sporedno: akcija na narodno-kulturnem polju med izseljenci. Naši izseljenci mnogokje podležejo asimilaciji. Zato treba podvzeti vse, da se v njih ohrani nacionalna zavest, da se z njimi vzdržujejo tesni kulturni stiki, da se jim pošlje učitelje, duhovnike, predavatelje, umetnike, ter da se dela na koncentraciji naših izseljeniških organizacij. Za vse to se bodo pri dobri volji našla tudi potrebna sredstva.

Vrnimo našemu elementu v tujini, ki je ekonomsko silno močen, zaupanje v domovino in njene ustanove, dvignimo v njem nacionalno zavest, in videli bomo, kako bodo njegovi ogromni kapitali sčasoma zopet pričeli v velikih množinah dotekati v domovino!

Okrog 2 milijardi dinarjev

izseljeniškega denarja je prišlo v minulom letu 1928 v našo državo. To je za enkrat kratko sporočilo zagrebškega izseljeniškega komisarijata, ki te dni končuje delo na bilanci izseljeniškega denarja za minulo leto. Izseljeniški urad tudi konstatira, da je tekom 10 let prišlo v našo državo krog 20 milijard dinarjev prihrankov naših izseljencev. Da si moremo pravilno predočiti, kaj to pomeni in kolikšna je važnost tega izseljeniškega denarja, je treba samo konstatirati, da je bil dotok izseljeniških prihrankov v domovino v 10 letih povprečno letno dvakrat večji nego pasiva naše trgovinske bilance. To se pravi: izseljeniški prihranki so krili pasivo trgovinske bilance in še je preostalo 10 milijard dinarjev.

Dejstvo pa je na drugi strani, da je dotok izseljeniškega denarja začel padati. To mora naš vse, zlasti pa merodajne in odgovorne državne krmiljarje, spodbujati k premišljevanju o vzrokih tega pojava, ker je problem našega izseljenišstva, kateremu se polnih 10 let ni posvečalo potrebne pažnje, enako važen z nacionalnih kakor gospodarskih vidikov.

Statistika kaže, da je v prvih treh letih po prevratu prišlo v domovino nad 13 milijard izseljeniškega denarja, da je pa kasneje ta dotok silno padel in znaša povprečno letno komaj blizu 2 milijardi. Res je treba vzeti v račun dejstvo, da je se prva leta po prevratu na tisoče in tisoče izseljencev vrnilo v domovino, vsak z gotovimi prihranki, in je v tem dejstvu iskati vzrok močnega dotoka izseljeniških prihrankov v teh letih. Kasneje se je povračanje izseljencev vedno bolj krčilo. Res je dalje, da je maksimiranje in znižanje kvot naših izseljencev v posamezne prekomorske države znatno omejilo možnost izseljevanja, kar je nedvomno tudi eden izmed vzrokov za vedno manjši dotok izseljeniškega denarja v domovino. Tudi so mnogi izseljenci tekom časa izgubili vsakršne zveze z domovino, postali ameriški državljani, se tam oženili, si ustvarili svoje domove in prekinili končno vse zveze s staro domovino. Nič manj važen razlog so bridke izkušnje, ki so jih mnogi izseljenci doživeli pri polomih različnih bank, v katerih so imeli v domovini naložen denar, kar je naravno vzbudilo v njih nezaupanje in so rajši začeli nalagati svoj denar v solidne ameriške denarne zavode. Povrh pa še neurejene razmere v naši državi, ki gotovo niso mogle dvigati zaupanja resno mislečih izseljencev. Vse to je privredilo tako daleč, da ni le padel dotok izseljeniškega denarja v domovino, ampak da so pričeli izseljenci celo dvigati svoje naložbe. Glasom izkaza Narodne banke so izseljenci minulo leto dvignili okrog 20 milijonov dolarjev, ki so ležali v naših bankah. Razočarani po težkih izkušnjah in težko oškodovani po nedopustnih špekulacijah z njihovim denarjem, ter videč, da njihove naložbe niso zadostno zaščitene in da se njihovemu problemu ne posveča potrebna pažnja,

Mariborska porota

Maribor, 5. aprila.

Četrty dan porotnega zasedanja in že šesti uboj. Zopet stara pesem: alkohol, pijanost, nož in smrtna žrtev. Razen tega je danes porota razpravljala tudi o slučaju hudodelstva goljufije.

Posledice prevelike zaupljivosti

Ivan Sattler, star 35 let, je po poklicu krojač in ima v Zg. Dupleku tudi nekaj nepremične imovine. Poleg tega se je vedno ukvarjal tudi s splavarstvom, zadnje čase pa je iskal zaslužka tudi pri razprodaji raznih vrednostnih papirjev in računov pri tem na nevednost in lahkovernost ljudstva. Sicer pa je bila njegova preteklost že dokaj burna. Bil je že ponovno kaznovan, enkrat tudi radi krive prisega in uboja.

Danes se je moral zagovarjati radi goljufije. Razprodajal je po večini obveznice vojne škode, dalje srečke državne razredne loterije in nove zlatnike naše kraljevine. Pri prodaji obveznic vojne škode si je smel pridržati prvi obrok, ki je znašal 40 Din za komad, dočim je dobila vsaka stranka za plačevanje nadaljnjih obrokov poštne položnice in sama plačevala obroke direktno družbi »Tehna« v Ljubljani ali »Slaviji« v Beogradu.

Obtožnica mu očita, da je na nepošten način izvalil od Jakoba Grandla v Vombahu za državne obveznice 110 Din, njegovo ženo pa oškodoval za 20 Din. Glavni delikt pa je zagrešil nad Elizabeto Radakovičovo v Ciglencah. Zglašil se je začetkom leta 1928 pri njej in ji ponudil 10 obveznic vojne škode. Radakovičeva, ki je že priletna ženska, jih je res tako kupila in plačala prvi obrok. Pozneje ji je ponudil še en zlatnik proti plačilu na obroke in ženska je sklenila tudi to kupčijo, ker je bila prepričana, da tako najbolje zavaruje svoje prihranke. Sattler je pri tej priliki opazil, da je Radakovičeva zelo lahkomišelnica pri izdajanju denarja in da se bo dala za lahko preslepiti. Spomlad je zato zopet prišel k njej in ji rekel, naj kar opusti nadaljno odplačevanje obveznic vojne škode, češ da ima za njo veliko ugodnejše zavarovanje. Plačala bi namreč zavarovalnici v gotovini 25.000 Din, za kar bi dobila že 8. septembra 1928 izplačanih 73.000 Din v zlatu. Radakovičeva mu je res nasledila in mu izplačala do septembra skupno 22.000 Din. Sattler jo je vedno bodril, da naj le potrpi, češ da se že bliža čas, ko bo dobila obljubljenih 73.000 Din. Ker pa je bila Radakovičeva za svoj denar kasneje le

v skrbeh, je pisala družbi »Tehna« v Ljubljani in na razne druge strani in tako je prišla končno goljufija na dan.

Razpravo proti Sattlerju, ki je trajala do 11. ure, je vodil dss Zemljich, predsednik sta bila dss dr. Tombak in dss dr. Senjor, zapisnikar pravni praktikant dr. Dev. Obtožbo je zastopal namestnik državnega pravdnika Sever, zagovarjal je odvetnik dr. Hohnik. Ker so porotniki soglasno potrdili vsa tri predložena jim vprašanja, je bil obsojen Sattler z ozirom na težke svoje predkazni na pet let težke ječe.

Uboj pri Sv. Marjeti na Dravskem polju

Na Štefanovo 1928 je 22letni posestniški sin Josip Pesek iz Trnč popival v družbi več fantov. Že precej razgret od zlahtne kaplice se je končno ustavil v gostilni Franceta Domanjka pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Bil je že prav pretepaško razporejen. Hodil je iz sobe v sobo, prevračal stole in izpodbijal plesalce noge. Zahteval je dalje od godcev, da igrajo samo za njega in njegovo plesalko. Vrh tega si je slačil suknjo in jo metal v kot, nato pa se delal, kakor da bi mu jo kdo ukradel. Položaj je postal enkrat že tako kritičen, da je le malo manjkalo, da ni prišlo do spopada z noži. Gostilničarjevi ženi pa se je takrat posrečilo Peska pomiriti in ga je zadržala skoro dve uri v kuhinji, kjer mu je dajala črne kave.

Že se je zdelo, da se je Pesek popolnoma pomiril, ko se je naenkrat zopet zbudila njegova nemirna kri in je začel zapikavati nož v kredenco v kuhinji. Nato je odšel zopet v veliko gostilniško sobo, skakal po mizah in prevračal steklenice in kozarce. Končno je trčil skupaj z Mihaelom Kalčičem in ga zabodel z nožem tik nad levo ključnico. Ker je bila prerezana glavna žila, je Kalčič vsled izkrvavljenja kmalu izdihnil.

Obdolženec se zagovarja s silobranom. Mihael Kalčič da je šel nad njega z nožem in ga tudi prvi sunil.

Tekom današnjega dopoldneva je bilo zaslišanih precej prič, nakar so prekinili razpravo do treh popoldne. Obtoženega Peska zagovarja odvetnik dr. Pernat.

Porotna obravnava proti Alojzu Širovniku je bila zaključena včeraj okoli pol petih popoldne. Ljudski sodniki so bili soglasno mišljenja, da je obtoženec kriv uboja in vseh v obtožnici navedenih poškodb. Zato ga je obsodil porotni senat na pet let težke ječe.

Utemeljene skrbi so objele naše vinogradnike in sadjarje in poljedelce, ki so nedavno v svojih nasadih ugotovili še dokaj ugodno, četudi zapoznelo brstenje na trtju in sadnem drevmu. Sedaj, ko je začel uganjati april svoje burke s snegom in mrazom, beležimo že nekaj dni sem poleg temperature pod ničlo — jutranjo morilno slano. Posebno trpe dosejaj popki mareličnih, breskvinih in črešnjevih cvetov, ki gledajo v to čudno dobo kakor očesca bolnih, na smrt obsojenih otrok... Pomisliti je namreč treba, da smo imeli ves mesec sušec dokaj tople dneve s stalno jutranjo temperaturo nad ničlo, kar je pospešilo brstenje in dalo itak zapoznelim klicam novega življenjskega soka. — Tudi poljsko delo, kakor oranje in saditev krompirja ter sejanje zgodnjih žitnih vrst je zaostalo. Posledice teh vremenskih razmer so na dlan: Zapoznela in močno reducirana žetev in nepotrebna draginja. Sicer pa je do usodnih ledenih mož (12. 13. 14. maja!) še dober mesec dni!

Oddaja kolodvorske restavracije na postaji Pragersko.

se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 23. aprila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Glasbena Matica.

Vsi pevci in pevke, zlasti oni, ki vedno z novimi izgovori izostajajo od pevskih vaj se resno pozivajo, da odslej redno posejajo vaje, ali pa javijo svoj izstop, da se ne bo več računalo z njimi. — Odbor.

K tragediji nesrečne ljubezni, ki se je odigrala v sredo zvečer nad življenjem 28letnega krojaškega pomočnika Alojza Dornika na Fali, se nam poročajo še sledeče podrobnosti: Pokojni Dornik je bil zelo vnet kolesar. Zadnji čas je delal za neko tvornico oblek, a je pred kratkim, — ko je tovarna ustavila svoj obrat, ostal brez dela in zaslužka, kar ga je na eni strani potrla, na drugi strani pa od njega odbijalo materialno mislečka dekleta. In v tem je iskal glavni vzrok za njegov obupni čin, ki ga nikakor ni izvršil zgolj radi trdosrčnosti dekleta.

V oblasti alkohola

se je sinoči »izprehajal« po ulicah trgovski potnik Rudl in začel že ob devetih zvečer z izvajanjem sporeda. Najprej je delal razne nedostojnosti okrog velikega lepega lenarškega avtobusa, ki je čakal na Grajskem trgu na gledališke obiskovalce, potem se je spravil na izvoška v Slovenski ulici ter ga na ves glas ozmerjal z psom, lumpom in falotom ter odkolovratil po drugih ulicah. O tem njegovem početju je napravil prvo prijavo stražnik pred Astorijo. Kasneje proti polnoči pa je že imel opraviti z Rudlom drugi stražnik pred hotelom Meran na Aleksandrovi cesti. Ker se vinjeni možic ni hotel pomiriti in je kričal brez prenehanja na pasante in na stražnika, ga je slednji odvedel na stražnico. Tu so Rudla drugič »gor zapisali« in bi ga bili lepo izpustili, da se ni tudi v uradu obnašal sila nedostojno. Morali so ga odvesti h Grafu pod ključ. To je šele bil ogenj v strelhi za nedolžnega Rudla! V celici je kljub dobrohotnim opozorilom toliko razbijal po vratih, da so ga morali ob enih popolnoči privezati na deske in ga pustiti v tem stanju cele tri ure. No in ob širih, ko so ga odvezali, se je končno vendar pomiril. Pri zaslišanju na policiji pa je davi dejal, da je tokrat docela nedolžen in da ne zasluži kazni.

Neka tatinska natura

se je v sredo popoldne splazila v prvo nadstropje hotela Meran in iztaknila na vratih višec telovnik tamkajšnjega sluga Konrada L., ki je bil zaposlen z delom nedaleč proč v hiši. Iz telovnikovega žepa je neznan dolgoprstež izmaknil 900 Din in jo brez sledu popihal.

Jadranaši!

Članarino za leto 1929 pobirajo letos sledeči člani pevci: Rojc, Tomažič in pevovodja Lah, eventualno tudi oni člani, ki se izkažejo z društvenim blokom. Razven tega sprejema članarino tudi g. Šinigoj, delikatesna trgovina, Aleksandrova cesta 18, ter g. Slavec (Kavarna Orient). Članstvo se naproša, da zaostalo in članarino za leto 1929 čimprej poravnava. — Odbor.

Koncert učiteljskega pevskega zbora

O skladbah, ki bodo izvajane na koncertu dne 6. tm.

Program koncerta učiteljskega pevskega zbora UJU je sestavljen iz zborovih del, komponiranih na besedilo naše ljudske poezije. Skladatelji so skušali dati tekstu adekvatni okvir in sicer tako, da so porabili narodne glasbene teme ali pa so jih sestavili na podlagi svojih vtisov iz stikov z narodom. Na sporedu so nekatere daljše kompozicije, sestavljene na način »suite«, v katerih se predočujejo celi ljudski obredi.

Za lažje razumevanje del, ki se bodo izvajala, podajamo kratko označenje njih vsebine.

L. Marjan Škrjanec, mladi skladatelj in profesor kompozicije na ljubljanskem konservatoriju, je dosegel nekoliko večjih uspehov v inozemstvu. Njegov mešani zbor »Marija in mlinar« na narodno besedilo je primer moderno umevane kompozicije narodnega besedila, v kateri so ohranjene vse melodijske vsebine našega ljudskega petja, tudi če se avtor izraža s sočasnimi glasbenimi sredstvi.

Marij Kogoj je pristaš moderne kompozicijske tehnike. Posebno karakterističen je njegov smisel za zvočne efekte ter drzno uporabljanje najbolj kompliciranih sredstev, ki stavijo na izvajalce velike zahteve.

»Vrabcji in strašilo« na tekst iz Župančičevega »Cicibana« je primer Kogojevega načina muzikalnega izražanja, ki je izredno rafinirano, a poleg tega popolnoma izvržno.

Boris Papandopulo-Pečić spada med najmlajše hrvatske muzike, a s svojim delom je doživel znatne uspehe v domovini in v tujini.

Njegove »Svatovske pjesme« so zložene na besede iz ljudske obredne lirike. Kažejo nam Papandopulo v polnem mladeniškem navdušenju, kadar z vso dušo izraža srečo in upanje naše — nove mladosti.

Ime Emila Adamiča je znano slovenski in jugoslovnski publiki, ki ima često priliko poslušati njegove številne zbornice kompozicije, ki so pisane jedro in zvaneče. Skladatelj ima izreden smisel za zborni zvok.

Adamičeva »Kata« v štirih stavkih za ženski zbor 13 soli daje štiri razpoložljive iz ljudskega dekljskega življenja. Od slike deklke do lepote, od lepote do neveste in od neveste do žene poleg moža kaže eno od mnogih naših »Kat«. Vreda glasba Adamičeva tolmači preprosti tekst in tvori z njim celoto.

Josip Stolcer-Slavenski, istotako mlad hrvatski muzik, danes profesor konservatorija v Beogradu, je zavzel vidno mesto med sočasnimi komponisti Evrope, ki je spoznala njegov talent in neumorno delo na kompozicijskem polju.

Kot rojen Medmurec je zgradil muzikalno pejzažo svojega kraja, v kateri zvon vaše cerkve, vesela mladina in »romariji« ustvarjajo dolgo, široko in razpredeno melodijo slovanskih kmetov in delavcev.

Zlatko Grgošević je mlad zagrebški muzik. Največji del njegovega ustvarjanja je posvečen vokalni, solistični in zborni kompoziciji.

Njegova zborna skladba »Okolo žnjakove vence« je njegova zadnja kompozicija, v kateri kaže obred žetve v hrvatskem Zagorju. To je himna »delu in kmetu delavcu«, v kateri se izmenjujejo večji in manjši zborni ansambli.

Maja Strozzi-Pečić, koncertna in operna pevkja iz Zagreba, je umetnica velikih sposobnosti. Znana je v domovini in inozemstvu kot odlična interpretka naših in sodobnih evropskih avtorjev. Pri koncertu v Mariboru nastopi kot solistka v zborni kompoziciji svojega sina Borisa Papandopula-Pečića.

Naj omenimo končno še, da je dala klavir za koncert iz posebne prijaznosti na razpolago ugledna mariborska tvrdka Brandl.

Občni zbor »Napredka«.

V nedeljo, 7. tm. se bo vršil ob 10. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma redni občni zbor DND »Napredka«. Članstvo se poziva k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

Mariborski in dnevni drobiž

Predstavnitvo gospodarskih organizacij mariborske oblasti.

Mariborski industrijski, obrtni in trgovski kogi so nedavno ustanovili »Predstavnitvo gospodarskih organizacij mariborske oblasti«, čegar naloga je, da se zanima za dogodke, ukrepe in naredbe oblastev ter pravočasno opozarja merodajna mesta na koristne gospodarske naloge in potrebne reforme, da bo sleherni grana našega narodnega gospodarstva deležna tako državnih dobrot kakor tudi bremen. V prvi vrsti se bo ta organizacija zavzemala za interese prebivalstva mariborske oblasti. Izgleda, da se bo organizacija v kratkem izpopolnila še s priletnostjo denarnih zavodov in zastopnikov kmetijstva. V mariborski oblasti se je zadnja leta prav neprijetno občutilo pomanjkanje gospodarske korporacije, ki bi se brez vsake stranske primese, zgolj iz gospodarskih vidikov zanimala za specialne interese prebivalstva. Ukinitev finančnega ravnateljstva v Mariboru in premestitev kontrole dohodkov sta silno težka udarca za vse prebivalstvo, pripravljala pa se menda tudi likvidacija mariborske oblasti same, kar bi imelo težke posledice ne samo za gospodarske kroge temveč sploh za vse prebivalstvo. Ustanovitev »Predstavnitva gospodarskih organizacij mariborske oblasti« je bila zato gotovo potrebna in jo je toplo pozdraviti.

Nov telefonski imenik poštne direkcije v Ljubljani.

Direkcija bo v kratkem izdala nov telefonski imenik za celo Slovenijo. Ta imenik bo vseboval tudi že nove številke avtomatske centrale v Mariboru. Za delno kritje stroškov se sprejemajo za imenik oglasi, in sicer od vsakogar, če je telefonski naročnik ali pa ne. Oglase sprejema vsaka pošta.

Dar Jugoslovnski Matici v Mariboru.

Iz pisarne g. dr. Filipa Kumbatovića, odvetnika v Mariboru, je prejel Jugoslovnska Matica iz neke pravde zadeve znesek Din 300.— Iskrena hvala! Posnemajte!

Podružnica Sadlarskega in vrtnarskega društva v Mariboru

priredi v nedejo, dne 7. tm. ob 10. dop. na oblastni vinarski in sadlarski šoli predavanje o vzgoji vzpenjal in cvetlic. Predaval bo znani strokovnjak g. prof. Ing. C. Jeglič. Odbor vabi k obilni udeležbi.

Nesreča Mariborčana v planinah.

Med mnogimi sportniki, ki so odšli za velikonočne praznike s smučmi na planine, je bil tudi mariborski trgovec g. Avgust Copič iz Vrbanove ulice, ki se je povzpel v triglavsko pogorje. G. Copiča pa je zadela na velikonočni ponedeljek v hribih težka nesreča. Pri smučanju si je zlomil levo nogo in so v sredo prepeljali ponesrečenca v ljubljansko bolnico.

Zločinska društva v Ameriki

SIJAJNE ORGANIZACIJE AMERIŠKIH BANDITOV. — ZALOŽENI SO Z MILJONI DOLARJEV.

Nedavni proces proti družbi »Vedno zvest« v Berlinu je zopet obrnila pozornost javnosti na organizirano zločinstvo današnjega časa. Mnogi ljudje so šele ob priliki te sodne razprave doznali, da so tudi najgloblje nižine človeške družbe prav vestno korakale z duhom časa ter se organizirale v najrazličnejša društva poklicnih zločincev.

V Ameriki je tudi v tem oziru dokaj drugače! Tam poznajo že desetletja taka združenja temnih elementov, ki jih niti poštena javnost ne smatra več za kaj posebnega. Imena teh »gangs« čitamo v ameriških novinah vedno takrat, če je tolpa uspelo izvršiti zopet kako pretkano lopovstvo, ki je bo težko pojasniti oziroma izslediti prave storilce. V mnogih mestih je razmerje med temi organiziranimi banditi in državno oziroma občinsko oblastjo docela znosno, če ne že prijateljsko. Saj so slučajni podkupovanja javnih uslužbencev sila pogosti in se mora zgoditi res že nekaj neverjetnega, da seže javnost po samopomoči. Tako so ustanovili na primer preteklo poletje v Čikagu, kjer je znani eldorado zločincev, odbor meščanov, katerega so sprejeli tudi nekaj poštenih nepodkupljivih sodnikov. Pričeli so z vsestranskim izčiščevalnim delom ter ugotovili take stvari, da so se meščanom ječili lasje: župan in cela vrsta politikov in višjih justičnih uradnikov je bila v najožjih stikih z zločinskimi tolpami. Toda ves dokazni material ni mnogo koristil. Bilo je sicer odpuščenih nekaj uradnikov, v kolikor niso nekateri raje sami odstopili; v splošnem pa je ostalo vse pri starem. To pa radi tega, ker so bile pred durmi volitve novega prezidenta in se ni hotela nobena stranka obrniti javno in izrečno proti onim skupinam, čijih jedro so bili ravno ti zločinski krožki. Pri vsem tem pa je treba še tudi vpoštevati dejstvo, da pomenijo te tolpe za ameriško gospodarstvo naravnost življensko važen faktor: v njihovih rokah sloni vse obširno protizakonito preskrbovanje z alkoholom! Pod takimi okolnostmi ni čuda, če so prišle te tolpe tekom let do skoro neiz-

črpnih denarnih sredstev. Saj so baš to oni krogi, ki se borijo z vsemi sredstvi iz lastnega življenskega interesa proti ukinitvi alkoholne prepovedi. O življenju teh ameriških zločinskih društev obstoja onkraj oceana že cela literatura. Prve take organizacije so se ustanovile v Newyorku v drugi polovici osemnajstega stoletja. Nešteto poskusov je bilo započetih, da se ta zalega iztrebi; vendar ni bilo do današnjega dne zabeleži niti enega trajnega uspeha. V prvi polovici preteklega stoletja je bilo opažati zanimivo dejstvo, da so se te posamezne »gangs« najluteje prepirale same med seboj. Polagoma pa je prodrlo tudi pri teh asocijalnih elementih prepričanje, da morejo uspeti proti svojemu skupnemu sovražniku, policiji, samo takrat če opuste medsebojna nasprotstva. In res so se posamezne tolpe združile v večje »rings«, radi česar so postale notranje borbe vedno redkejšje. Razume se, da se še tudi danes tam pa tam pojavi rivaliteta teh čudnih tekmecev in da pride neredko do prav krvavih bitk in pobojev, o kakršnem so n. pr. nedavno poročali iz Čikaga. Ta borba se je vršila z najmodernejšimi sredstvi vojne: oklopni avtomobili, strojne puške, ročne granate in plini za soljenje so do cela izpodrinili zastarele metode samokresa in drugih primitivnih napadalnih sredstev.

Glede vsot, s katerimi razpolagajo omenjeni zločinski elementi, pa si ustvarimo pravo sliko šele, ako čitamo vest, da je imel neki krajevni sindikat zločincev v Filadelfiji preteklo leto naloženih v raznih bankah skupno imovino preko deset milijonov dolarjev. To je ugotovil pred zveznim sodiščem v Filadelfiji sam državni pravdnik Mc Maylan. Poostretev prohibicije, ki jo uvajajo v Združenih državah, pomeni samo povečano borbo proti zločinstvu. V to svrhu zahteva vlada v ameriškem parlamentu ogromna sredstva, ki jih bodo poslanci gotovo tudi dovolili. Če pa bo uspelo državnim oblastvom streti žilavo organizacijo skritih elementov, je drugo vprašanje...

Sodobna ljubezen in ženske

V revolucijah ljubezen ne more iskati dobička. Enakost spolov postaja z vsakim dnem očitnejša. Tega se nežni spol zaveda in čestokrat objokuje in obžaluje spremembe sodobnosti. Toda čeprav je ljubezen oslabela, želje niso popustile: ženske so sicer manj srečne, vendar bolj zadovoljne. Sodobna ljubezen je enaka »bubifrizuri«, ki v lepoti zaostaja za dolgimi lasmi, a je udobnejša.

Ljubezen, ki družijo osebe za vse življenje, ni samo moralna obveznost, temveč tudi materijalna, radi česar se mlajši ljudje branijo, da bi jo naprtili nase. Sport je ukinil fizično sramežljivost, tovarišija je odpravila tajinstvenost duš, krojači tajnosti telesa. Čustva, ki so po vojni utrpele največjo škodo, so nežnost, sramežljivost in iluzije. Fizična sramežljivost je že davno izhlapela v solnčnih kopališčih, o moralni sramežljivosti pa sploh ni govora. V romanu »Paul et Virginie« je dekle raje utonilo, kakor pa da bi jo mornarji videli gola.

Danes sicer manj lažemo nežnemu spolu, kajti znaki spoštovanja, ki smo je še nedavno izkazovali s pretriranostjo, so bili v večini slučajev neiskreni. V 18. stoletju v slučajih zapeljavanja niso poznali milosti. Danes je temu drugače. Kaznuje se samo očetovstvo.

Današnje ženske — suhe silhuete kratkih las — se trudijo, da bi nalikovale na večno mlade sportnike. Trudijo se, da bi nam postale tudi moralno sorodnejše in nas v vsem oponašajo in poizkušajo celo, da bi nas prehitele v ljubezenskem zavojevanju.

Lenjinovo truplo

Moskovski profesor anatomije B. Vorobjev in kemik B. Zbarskij sta zelo ponosna na svoje delo, na balzamirano mumijo voditelja Lenjina. Krog usten mu igra zagoneten nasmej in ves izraz lica

se dozdeva, kakor da bi pazno prisluškoval pogovorom prisotnih. Oni, ki so ga poznali, zatrjujejo, da se ni mnogo izpremenil po smrti. Znanstveniki, ki so ga balzamirali, pregledujejo vsak teden njegovo truplo in do danes še niso našli vzroka, da bi se jim zdelo potrebno podvzeti kakšno koli reparaturo. Meso pokojnika je po petih letih še vedno elastično in še ni mumificirano. Voščeni izraz njegovega lica je dobro ohranjen. Roki pa sta že precej izgubili prvotno obliko.

»Mi se ne nadejamo, da bomo lahko ohranili telo, kakršno je danes, za večne čase,« — je dejal anaton Vorobjev. »Večnost je preveč dolga. Poskusili pa bomo, da ga ohranimo kolikor dalj časa nam bo mogoče. V koliki meri nam bo uspelo, še ne vemo. Poizkus je šele prvi, ki smo ga izvedli, a je uspel zelo povoljno. Rokam bi lahko vrnil prvotno obliko, ker imamo v rezervi dovolj kemijskih sredstev, ki to omogočajo, odločili pa smo se, da se ne pritaknemo telesa, dokler to ne bo neobhodno potrebno.« — Lenjinov grob je v petih letih posetilo več milijonov ljudi. Mavzolej je odprt slehernega dne. Na delavnike ga obišče do pet tisoč oseb, ob praznikih pa čaka pred vhodom tudi do 20.000 oseb v vrstah, ki želijo videti velikega pokojnika.

Šolarčкова predstava.

— V našem laboratoriju delamo vsak dan poskuse z novim strupom. Ena sama kapljica zadostuje, da usmrti sto ljudi.

— Jejšešna, odkod pa dobite toliko ljudi?

Iz polpreteklega časa.

V ravnokar preteklem zimskem mrazu je burja zamedla na neki postaji mešarja z živinskimi transportom. Ljubeznivi mož je brzojavil domov svoji boljši polovici: »Pridem šele takrat, ko bodo omogočeni živinski transporti.«

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 5. aprila. Zaprt.

Sobota, 6. aprila ob 20. uri »Charleyeva teta«, ab. A.

Nedelja, 7. aprila ob 15. uri »Charleyeva teta«. Kuponi. — Ob 20. uri »Grof Luksenburški«. Premijera.

Ptujsko gledališče. Ponedeljek, 8. aprila ob 20. uri »Romeo in Julija«. Gostovanje Mariborčanov.

Celjsko gledališče. Sreda, 10. aprila ob 20. uri »Učiteljica«. Gostovanje Mariborčanov.

U agoniji

Ta Krležova dvodejanka je tako močno navezana na zagrebški ambient, da izven Zagreba, zlasti pa še v prevodu, izgubi svoj najjačji kolorit. Kar ostane, to je precej problematično, zlasti baron Lembach. Kljub temu, da je psihopat, notranje ni utemeljen in na zunaj ne prepričuje. Čeprav je režija podčrtala vse, kar se je dalo, in dvignila iz dela vsako notranje važnejšo stvar, in čeprav je bila igra na dostojni višini, stvar vendar ni ogrela. Laura je spet ena najboljših uloga gđ. Kraljeve, kjer je prišla zelo do veljave njena jasna in lepa dikcija. Gosp. Skrbinšek je barona po svoje utemeljil in igral vseskozi dosledno in zanimivo. Za moj okus bi ga raje videl malo bolj salonsko pijanega (!), zdel se mi je malo preveč neotesan. Gosp. Rakuša je dal spoznati tip, vendar ni bil tako določen in krepak, kakor so druge uloge gosp. Rakuša. Uloga Rusinje je poleg ravnateljice v »Učiteljici« spet ena posrečenih ulog gđ. Starčeve, ki s tem nekako nakazuje, na katerem polju se bo najpoprej udomačila. Rusinja je bila vseskozi dobro začrtana, a spet z nekaj preveč temperamenta.

Vsekakor pa znači ta predstava zopet eno od onih, ki upravičujejo obstoj narodnega gledališča v Mariboru in tudi upanje na umetniški podvig gledališča.

M. Snuderl.

Anekdote o belgijskem kralju

O vseh kraljih in vladarjih krožijo različne anekdote. Zanimive so najbolj one, ki opisujejo njihove doživljaje, kadar potujejo strogo privatno.

O sedanjem belgijskem kralju Albertu je razširjena sledeča anekdota iz časov, ko je bil še prestolonaslednik. Bilo je ravno leto dni, predno je postal kralj. Posetil je tedaj Berlin in se hotel vrniti domov strogo incognito. Ko je prišel na kolodvor, je opazil vagon, okrašen s cvetjem. Voda on je raje vstopil v voz I. razreda. Železniški uradniki so takoj vznemirjeni po peronu. Prestolonaslednik je stopil k oknu in jih mirno opazoval. Prišel je čas, ki bi moral vlak oditi. Med uradniki vedno večje razburjenje. Prestolonaslednik je mislil, da čakajo še na kako drugo visoko osebo in se mu ni niti sanjalo, da je bil okrašen voz pripravljen zanj. Ko pa vlak niti četrte ure po predpisanem času ni odšel, ga je minila potrpežljivost. Vprašal je postajnega načelnika:

»Ali vlak še ne pojde?«

»Ne! Potrpajte!«

»Toda meni se mudi,« je pripomnil vznemirjeni princ.

»Ali ne vidite, da se nekaj dogaja?« ga je resno zavnrl postajni načelnik. »Čakamo na visoko osebo.«

»Lepo,« je odvrnil princ, »toda ta visoka oseba bi morala priti pravočasno.«

»Gospod, je rekel postajni načelnik o stro,« ne govorite tako. Ta oseba je Nj. Visočanstvo belgijski prestolonaslednik.«

»Tako, se je nasmejal princ, za njega gre torej. Potem pa kar mirno dajte znamenje za odhod, kajti jaz sem princ belgijski, na katerega čakate!«

O Einsteinu.

V kavarni sem čul nedavno naslednji pogovor:

— Odkrito ti povem, da ne razumem Einsteinove teorije.

— Prosim te lepo, to je vendar najenostavnejša stvar na svetu!

— No potem mi jo pa raztolmači!

— Veš, tako enostavno ga to zopet ni!

Sport

Težkoatletski nastop SK Železničarja

Jutri, dne 6. aprila ob 20. priredi težkoatletska sekcija SK Železničarja svoj prvi javni nastop. V to svrhu se je posrečilo pridobiti težkoatlete SK Croatie in Herkulesa iz Zagreba in atlete SK Ilirije iz Ljubljane.

Prireditve se bo delila v tri panoge: dviganje uteži, kjer nastopijo atleti SK Ilirije po številu šest ter atleti SK Železničarja. V tej panogi doseženi uspehi bodo veljali kot jugoslovanski rekordi, kajti pri nas se ta vrsta tekmovanja še ni izvajala;

rokoborba, kjer nastopijo atleti SK Croatie in Herkulesa iz Zagreba. Med njimi Čabaj prvak Hrvaške, Čulek Ernest, večletni prvak države v srednji A kategoriji in olimpijski tekmovalac l. 1928. v Amsterdamu; Kos Stjepan, prvak Zagreba in Vitkal, eden najboljših atletov države.

Za SK Železničarja nastopijo atleti: Czašar, Lobnik, ki si je priporil v Somboru drugo mesto za prvenstvo države; Trujar, Bedenik, Wreznig, Pircher ter večletni prvak države v srednji B kategoriji, večkratni prvak Avstrije, Štajerske, alpskih dežel ter drugi v evropskem prvenstvu leta 1914. Arzenšek Rudolf;

boks, kjer nastopi Matejka, državni prvak za leto 1928, večkratni prvak na mednarodnih tekmovanjih ter zmagovalac na tekmovanjih »Rapida«, »Vienne« (Wien) in B. T. K. (Budapest). Nadalje Vukotič in Turk, ki sta znana zagrebska boksača. Za Maribor nastopi Štrukelj, ki je treniral zadnji čas v Beogradu pri tamkajšnjem box-klubu, ter par mlajših moči.

Namen prireditelja je, s tem nastopom vsposodovati in povečati zanimanje za to panogo športa; kajti to je šport, ki človeka napravi telesno odpornejšega, krepkejšega, odločnejšega, to je sposobnega za življenski boj.

Ker bo prireditve na vsak način nudila prvovrsten užitek, za kar jamčijo že imena atletov sama, se občinstvo, posebno pa sportniki, opozarajo, da ne zamudijo tega večera.

Začetek točno ob 20. uri.

SK Železničar, težkoatletska sekcija.

Sledeči atleti se pozivajo, da pridejo točno ob 19. uri v Narodni dom: Czašar, Lobnik, Trujar, Bedenik I, Bedenik II, Wreznig, Pircher, Štrukelj I, Štrukelj II, Fras, Schoster, Terglavčnik, Sindelar ter za rediteljsko in blagajniško službo: Masi, Novak, Marussig, Safran, Bačnik, Golob, Lukas, Rak, Jurjavčič. Podpečan ter vsi, ki so bili določeni za rediteljsko službo. — Načelnik.

Smučarji na Klopni vrh.

Vremensko poročilo: 50 cm starega snega, 30 cm novega pršiča, smuka izborna, temperatura — 5°. Koča je dobro oskrbovana.

Službeno iz MOLNP.

Prvenstvena tekma Svoboda : Rapid bo ob 10. dop. na igrišču Rapida. Službujoči odborniki g. N e r a t. Prvenstvena tekma ISSK Maribor : SK Železničar bo ob pol 16. na igrišču Rapida. Službujoča odbornika g. S a m u d a in g. A m o n.

Klubi se opozarjajo na sklep LNP-a, da isti igralci ne smejo istega dne nastopati za svoje barve v dveh tekmah. Pri prireditvah LNP, MO in JNS imajo prost vstop samo osebe, ki se izkazujejo z izkaznico LNP, MO, JNS ali ZNS za leto 1929/30, ostali pa je prost vstop absolutno zabranjen.

Službeno iz sodniške sekcije.

Prvenstveno tekmo Rapid : Svoboda sodi g. M o h o r k o, stranski sodnik g. V e s n a v e r. Prvenstveno tekmo ISSK Maribor : SK Železničar sodi ljubljanski sodnik, predtekmo rezerv Maribor : Svoboda pa g. B i z j a k. Stranski sodnik pri popoldanski tekmi je g. T u r i n o.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 46

Med tem besedičenjem je sedel za mizo, ki je bila vzlic zgodnji uri že vsa obložena z vsem, česar je potreba za obilen zajutrek. Poleg njega je sedelo dvoje mladih žensk, ki se jim je po obrazu poznalo, da sta kurtizani; bili sta goloroki, v zapetnicah, prsa so se jedva skrivala pod tenko srajčico, in lase sta imeli razpletene.

Roland je čakal potrpežljivo.

»Gospod,« je povzel neznanec, nalagaje si paste, ki jo je nato porinil pred svoji dve ženski, »prodati vam hočem svoja najboljša konja, Neptuna in Plutona.«

Očividno je bilo, da ta človek goji bajeslovje.

»Stvar je namreč ta,« je nadaljeval, da se hočem nastaniti v Benetkah... Da, v krasnih Benetkah, kjer je surovost konj nepoznana in kjer rahla lahkonost gondol prihranja pesniku vsako najmanjšo težavo na teh neptunskih cestah, ki jim pravijo kanali, in ki vznášajo naše sanje, zibaje jih v ritmu, ki... hudič naj vzame fraze in periode! Klara, dete moje, nalij mi čašo Falerna!«

Ena izmed žensk je nalila neznanecu kupo, ki jo je izpraznil duškoma; nato je obrisal svoje krepke črne brke ter jih izsesal s koncem ustnic, široko zavzdihnil in nadaljeval:

»Kratko in malo, počastiti hočem s svojo navzočnostjo slavne Benetke, ki jim je doslej še manjkalo to najvišje odlikovanje. Povabil me je moj častiti prijatelj Bembo...«

Roland se je neopazno zganil.

In več drugih veljakov in imenitnikov, je nadaljeval možak, med drugim velikega, veličastnega in vzvišenega Foscarija samega, ki ni nič več in nič manj kakor dož beneški.«

Roland se je zdrznil in njegove trepalnice so bliskoma udarile druga ob drugo.

Ni pa storil niti ene geste, ki bi bila mogla izdati njegovo misel.

Neznani gostobesednež, začuden, da ni napravil večjega vtiska, je zagodrnjal:

»Vrag naj vzame vaš zagonetni obraz! Ali prihajate od satana, ali se vračate k njemu?«

Zvrnil se je v naslanjač ter dodal, s trdnim namenom, da porazi sobesednika do skrajnosti:

»Opažam, gospod, da sva pozabila formalnosti, ki se ji uklanjajo vsi ljudje iz dobre družbe, ki ji pripadam jaz in iz katere ste nedvomno tudi vi. Nisva si povedala, kdo sva. Da popravim to pozabljivost, vam torej razodevam, da mi je ime Peter Aretino...«

Tujec je prekinil in pogledal Rolanda z zmago-vestnim očesom.

Ta se ni ganil.

»Peter Aretino!« je povzel slavni mož nejevoljno.

»Pa vi?«

»Gospod, jaz sem popotnik, ki želi kupiti dvoje konj. Ali vam je povšeči, da mi jih prodate vi?«

»Pri prsih, pri grlu, pri svilnatem trebuhu Klare! Prodajam vam Neptuna in Plutona, dvoje živali, ki sta uživala čast, da sta nosili mojstra Petra Aretina iz Ferare v Mantovo, iz Mantove v Verono, iz Verone v Padovo, in iz Padove v Mestre! Toda prvič se mi dogaja, da vidim umrljivega človeka, ki z brezbriznostjo posluša na veke slavno ime Petra Aretina!... Ali ste nemara tujec?«

»Sem.«

»Ah, zatorej! Toda moja slava je prekoračila meje Italije. Vi prihajate pač iz zelo daljnih krajev?«

»Iz zelo daljnih.«

»Če je tako, je vaša nevednost opravičljiva. Ostane tu; predavati vam hočem nekaj svojih poezij.«

Roland je zmajal z glavo.

»Da, zelo se vam mudi, o vi blede in molčeči človek. No, dajte, da vam povem: ako se čez kakih deset dni zopet oglašite v Mestre, me najdete tukaj, in takrat se vam bo nemara manj mudilo. Kajti preden zaupam Aretinovo življenje šibki ladji, ki ga ima prepeljati v Benetke, je moj namen, da si ogledam

sotesko Piave, ki se nahaja nad Trevizom. Toda, ker se vam mudi, vam bodi povedano, da vam prepustim Neptuna in Plutona za petdeset cekinov, zaradi vašega obraza, ki mi ugaja, čeprav je kupčija v mojo izgubo.«

Roland je vzel iz svoje mošnje petdeset zlatnikov ter jih položil na mizo pred Petra Aretina.

Nato je v slovo nalahko sklonil glavo ter se obrnil k vratom, dočim je Peter Aretino skrbno prešteval svoje zlato. Ko je bil že na pragu, se je Roland ozrl ter vprašal:

»Vi torej pravite, gospod, da ste prijatelj doža Foscarija?«

»Gotovo! In drugih najimenitnejših mož v Benetkah...«

»Skofa Bemba na primer?«

»Seveda. In če vam bo treba priporočila, obrnite se brez strahu do mene. Rad vam bom pomagal, kajti vi znate plačevati brez pogajanja, kar me je jako ganilo. Ali pridete?«

»Morebiti!« je dejal Roland.

In je odšel.

Četrte ure kasneje sta Roland in Skalabrino odhajala po cesti, ki vodi v Trevizo. Izkazalo se je, da sta Neptun in Pluton zares izvrstni živali. Okrog dveh popoldne sta dospela v Trevizo, kjer sta dobila konja krme in je Skalabrino z dobrim tekom zavžil svoj obed, dočim je pil Roland kozarec vina.

Nato sta se odpravila dalje proti severu.

Kmalu so se zarisale na obziru modrikaste mase prvih izrastkov Alp. Ozemlje je prihajalo strmo. Čim dalje sta jezdila, s tem večjim nemirom je gledal Skalabrino okrog sebe. Roland je opazal ta znamenja razburjenosti na svojem spremljevalcu.

Ko je solnce legalo k zatonu, sta zagledala vas.

»Ali spoznaš to vas?« je vprašal Roland.

»Da, gospod,« je dejal Skalabrino. »Prejšnje čase sem večkrat prihajal semkaj.«

»Ah!« je dejal Roland. »In kako ji je ime?«

»Nerveza.«

(Nadaljevanje sledi)

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in socialne namene oblikovanja; vsaka beseda 30p, najmanjši znesek Din 6.—

Mali oglasi

Ženske, dopisovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja; vsaka beseda 50p, najmanjši znesek Din 10.—

Sukno od Din 20.—

naprej se dobi dokler traja zaloga pri L. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 718

Krojaški šivalni stroj

Din 700.— (central Bobbin) prodam. Vprašati Tvorniška cesta 30/1, Rues. 472

Krasno štirisočno

in ravnotako trisočno stanovanje v novi vili, modern komfort, se odda. Vila se tudi prodaja. Naslov v upravi. 750

Nijva

rodovitna zemlja se odda v najem. Vpraša se Novavas, Spodnjeračvanjska 20, Drozg. 756

Vinarska šola in Janžekovič

dobavita nove pošiljatve vina; rizling, burgundec, traminec, rulanec, 16-24 Din liter. Hotel »Mariborski dvor«, Osef. Tudi čez ulico. 755

Vinotoč Stuhec.

Vinski dol (Wienergraben) se otvori v soboto. 748

Radi selitve prodam

zelo poceni 2 lepi, dobro ohranjeni in čisti spalnici, kakor tudi 3 žične žimnice (Federmatratzen), skoro nove, 2 mizi, 1 mizo za iztegniti (Auszugtisch), 1 stensko ogledalo, več stenskih slik, stolic itd. Vprašati pri upravi lista. 743

Crepe de Chine

od Din 48 naprej samo pri I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 620

Kolesarji, pozor!

Sedaj je tisti čas, da Vaša kolesa z malim denarjem postanejo popolnoma nova, in sicer z generalnim popravilom. Emajliranje, poniklanje, popolno razložanje, na novo namazana vsa kroglična ležišča. Shramba koles in motorjev čez zimo po minimalnih cenah. Priznana najboljša, najcenejša mehanična delavnica JUSTIN GUSTIN ČIČ, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14, nasproti »Narodnega doma«. Zado- stuje dopisnica, da pridemo po Vaše kolo na dom. 2519

Vrtnice.

visoke in nizke ter plezalke, ciprese, ribizel, špargelnove sadike, cepljene breskve, razne zelenjadne sadike ter kompostno zemljo za presajanje cvetlic dobite vedno v vrtnariji Ivan Jemec, Razlagova 11. 679

Stanovanje.

soto, kuhinjo in drvarnico za mesečno 350 Din oddam takoj. Zidanšek, Strossmajerjeva ulica 5. 749

Osebnj sluga

zanesljiv, popolnoma več serviranja in posluževanja kakor tudi vzdrževanja garderobe, se išče za nastop z dnem 8. aprila t. l. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Gunduličeva ulica 11, pod šifro »Za — 19285«. 735

Za pomladanske plašče

v veliki izbiri in najceneje nudi tvrdka I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 621

PARNA PRALNICA

pere moško perilo kot novo!

Telefon 480

Centrala: Frankopanova ul. 9. Podružnica: Vetrinjska ulica 7.

Pohišstvo

preproge, linolej, zavese, odeje, ogrinjala, namizni prti, pohištveno blago, vložki, žimnice, otomane, perje, puh, kakor tudi vsa postelj- nina po čudovito nizkih cenah pri

KAROL PREIS
Maribor

Gosposka ulica 20.

Cenik zastoj Cenik zastoj

AKVIZITER JE

za življenjsko zavarovanje sprejme proti visoki proviziji in fiksni plači večja zavarovalnica.

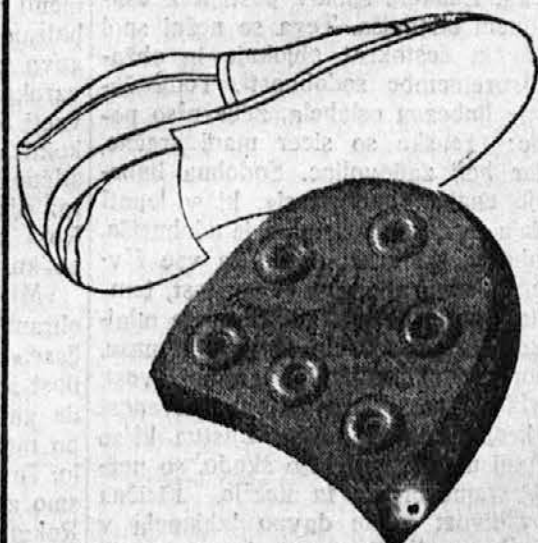
Ponudbe s popisom dosedanjega delovanja na upravo lista pod šifro: Življenjsko zavarovanje. 733

Odločite sami

pri prihodnem

popravku čevljev!

Ne kožnato peto

temveč samo Palma peto!

Razlogi: Prihranek in zdravje.

To je razum in napredek!

605

PRINCESKO

ZVEZDANKO

ZVEZEK LIČNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI „JUTRA“
IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13